

Karlssons i Mwanza – rundbrev nr 2

October 2002

Bwana asifiwe – Prasad vare Herren.

Framför man en hälsning i kyrkan så börjar man med Bwana asifiwe och församlingen svarar amen. Vi vill sända er en andra lilla hälsning från Mwanza och nu har tiden för de första intrycken passerat och man börjar skapa sina rutiner i tillvaron. Detta rundbrev blir lite längre och mer personligt då många av läsarna är nära vänner med oss. Här i Mwanza börjar vi vänja oss vid temperaturer mellan 30-35°C och svetten rinner på kroppen. På natten har man bara ett lakan och det känns nästan för varmt medan man före gryningen vill dra ett täcke över sig. Dammet ligger som en dimma när man kör ner till stan. Det känns skönt att ha luftkonditionering i bilen annars hade man väl blivit lite väl dammig i hjärnkontoret som barnen brukar säga.

Barnen och skolan

En normal dag för barnen består av en fågelrevelj precis före gryningen med väckning vid 6.30. Det går som på räls för barnen – på med uniformen – frukost - ½-timmes bilresa och skolan börjar 7.50 sharp. Här får man inte komma för sent och har man morgonsamling så ställer sig barnen i en vacker rad när lektionen börjar för avmarsch till samlingssalen. Det är ordning och reda, god disciplin och uniform. Det är 360 elever på skolan men ljudnivå och stemmet verkar komma från en liten byskola på landet. Skoldagen är indelad i tre lektionspass, två på förmiddagen och en efter lunch. Efter lektionstid på eftermiddagen arrangerar skolan lärarledda aktiviteter s.k. clubs där eleverna får lära sig allt från ballet till cricket. Jonathan har valt simning och Fisher-club (en kristen skolgrupp) och Saara har tagit samma 'clubs' samt tennis. Under de första veckorna har Peter stött upp Saara i undervisningen men nu klarar hon sig själv. Både Jonathan och Saara trivs riktigt bra i skolan trots att allt är på engelska och mycket hemläxor. Detta med disciplinen tycker de är skönt, det är inget stim i klassrummet och de får arbeta i lugn och ro. Kraven i skolan ställs ganska högt och det är en stor utmaning för barnen. Saara är så stolt att hon nu klarar 1-12 tabell på 7 minuter, när hon kom så gick det på en bra bit över 20 minuter och hon går bara i primary 5 (motsvarar 3:an i Sverige). I skolan har barnen många kamrater och tycker det är roligt med alla nationaliteter. Saara umgås mest med en Indisk och en Holländsk flicka och Jonathan är med ett gäng killar som är från Indien, Tanzania, USA och England. Lek med kamrater blir på skoltid. Vi bor en bit utanför stan på kyrkans område och tyvärr är det ett "single"-område. Vi har en ensamstående Finska, en ensamstående Sudanes/Canadensare och en ensamstående Tanzanian på området. Våra andra grannar är några katolska bröder samt en statlig yrkesskola. Det blir inte så mycket lek med andra barn utöver skoltiden så när läxläsningen är klar så blir det lite tråkigt. Vi har försökt att åka ner till stan på söndag eftermiddag för att bada i skolans swimming-pool och där fått träffa några lekkamrater. Jonathan var förra helgen och hälsade på hos en indisk pojke för att leka så det blir en hel del resande för att bara få vara med en kompis.

Hundvakt

Vi sökte i början efter en hund med ljus och lykta och nu skulle vi kunna ha en hel kennel om vi ville. Det hela började med att personal från Svenska ambassaden var i Mwanza och upprättade en liten vallokal. Där fick vi träffa alla svenskar på orten och några skulle lämna landet och undrade om vi ville ha hund och det slutade med att vi fick en vacker schäfertik som heter Dollie. Jordan är liten och paret vi fick hunden av heter Kalle och Karna och Kalle har jobbat på vattenverket i Mönsterås i 22 år. Mönsterås är ju inte en speciellt stor ort så vi

hade många gemensamma bekanta. Det är några andra som tycker vi ska ta deras hundar men det känns lagom med en och Dollie har blivit barnens bästa vän.

Dagvakt

Det är inte lätt att hitta rätt person när man inte känner någon. Vi har nu fått en trevlig dagvakt/trädgårdskille och hunden har fått en god vän i Fransis. Han är en föräldralös kille från Bukoba och är 21 år. Föräldrarna dog i AIDS när han var en liten grabb så han har fått klara sig själv. Han kom tidigt i kontakt med kyrkans arbete med föräldralösa barn i Bukoba och fick hjälp till utbildning. Han har en släkting i Mwanza och han flyttade hit för att hitta jobb och är nu vår dagvakt/trädgårdskille. Det är lite si och så med hans matlagning så både vi och damerna i köket tar alla lite extra bra hand om honom.

Köks- och hushållshjälp

Vi har haft lyckan att få tag på två trevliga damer som hjälps åt att ta hand om vårt hushåll. Vi har inte tvättmaskin, diskmaskin eller dammsugare och man måste stryka all tvätt, även underkläder för att slippa mangoflugans larver krypande innanför skinnet. När man köper mat är det inte några halvfabrikat utan här behövs många händers hjälp. När vi kom fick vi Susana som skulle hjälpa till med städning, tvätt och strykning men vi hade ingen som var van vid det ”exotiska” nordiska köket. Efter två veckor fick vi napp. Peter var hos en svensk familj som hade en kvinna som jobbade lite extra. Kvinnan sa att hon tyvärr inte kunde laga ”svensk” mat men hon hade jobbat hos finska missionärer och hade gjort sin egen kokbok med ”finska” maträtter. Lyckan var gjord och Dainesi började några dagar senare hos oss. Den som är mest nöjd är Jonathan, då hon utöver vår nordiska kokkonst även lagar samosas (kryddstarka köttpiroger). I början kändes det lite ovant att ha två personer som rörde sig i huset men nu är de en del av familjen.

Storbesök

Päivi skulle skriva ett e-mail sent en kväll men vi hann inte koppla upp modemmet innan vi upptäckte hyresgäster. Vandrarmyror försökte invadera vårt hus, så vi uppbådade både egen och grannars fotogen och blötte ner hela grunden på utsidan. Som tur var så hade vi inte lagt oss, annars hade det varit en otäck upplevelse för barnen att vakna med miljoner av vandrarmyror i hela huset. Vi blev båda två sönderbitna då vi försökte bli av med de nattliga besökarna utomhus. Som tur är detta inget nytt för oss då vi har haft liknande upplevelser när vi bodde i Njombe. Vi försökte sova gott i ångorna av fotogen medan vandrarmyrorna gjort sina vägar bort från huset för att slippa samma doft.

Dundermedel mot kackerlackor

Kackerlackor är mästare att kunna sprida och föröka sig och vi har haft en hel del av dessa små varelser i huset när vi kom. Vi hade i minnet ett gammalt beprövat recept. Man blandar ihop en deg med lite gott i och sen en del gift som heter duga. Smaskigt tycker kackerlackor men de äter bara en gång och nyckläckta småttingar söker också efter mat. Det dröjer bara två månader sen är man befriad från dessa varelser. Dainesi fick en liten degklump med sig hem och lade ut lite här och där. På morgonen så sopade hon ihop en hel hög med kackerlackor och det fortsatte så i flera dagar. Ryktet sprider sig och efterfrågan är stor på deg så nu ska jag blanda ihop en ny omgång och dela ut till några vänner.

Päivi i sukumabyar

Päivi har börjat komma ut i Sukumabyarna och följer med mama Mkufya som är ansvarig för ett folhålsoprojekt. Det första intrycket med wasukumas är fattigdomen ute i byarna. De har mjölk, ägg och karanga (jordnötter) som de säljer och sedan dricker gubbarna upp pengarna

medan barnen inte får något. I en byskola i Kitongo med ca 500 elever som Päivi besökte hade inget av barnen ätit någon frukost och det finns ingen skolmat så barnen äter bara en gång om dagen dvs på kvällen. I skolan hade de tagit prover på 354 av barnen och resultatet var väntat men ändå skrämmande. 216 av barnen hade bilharzia (blod i urinen som första symptom), 25 hakmask, 13 barn hade dåligt hemoglobin (under 60%) och 64 hade hudproblem (dålig hygien). Efter resultatet kallades föräldrarna till skolan för att visa hur viktigt det är att barnen får frukost, att man har toalett och man håller rent kring sig. En grupp elever gick runt från hus till hus i byn för att kolla bl.a. toaletter och det fanns bara 23 riktigt byggda toaletter, 278 tillfälliga toaletter som efter första regnen kommer att rasa och 34 hus hade ingen toalett. Den dåliga hälsan är på grund av fattigdom, okunskap och att man saknar toaletter och barn dessutom springer barfota. Det är mycket att lära folket i förebyggande hälsoarbete och kyrkan har med stöd från Finland arbetat med folhälsoprojekt i fem år. Byn väljer ut yngre duktiga människor till byhälsoarbetare och ”bybarnmorskor” och sedan ger kyrkans projekt kurser och utbildning. Projektet hjälper byn i några år sedan tar de själva över. Nu har man 4 huvudbyar med 32 underbyar och efter julen ska de börja i ett nytt område.

En dag hade Päivi, mama Mkufya och byhälsoarbetare 426 barn på klinik att väga och del fick vaccination. Den minsta babyn hade fötts två dagar innan och var en så söt liten flicka, en riktigt liten ”go’ chokladpralin”. Vid vaccinationen så tar de med sig personal från distriktsjukhuset. Kyrkan har mycket bra samarbete med myndigheterna och man hjälps åt i hälsoarbetet.

Ekonomikontoret

Peter har börjat få en bild av stiftets finanser/ekonomi och hur den ser ut sammanfattade stiftets nya ekonomichef med några få ord. Finns det pengar används det till dagens behov och budgeten är ett sifferverk som inte har någon verklighetsförankring. Detta sammanfattar också syftet med arbetet. Peter ska hjälpa och stötta stiftets nya ekonomichef att få ordning och struktur på finanserna.

Stiftet har anställt en ny ekonomchef som började arbeta i våras. Han är ung och välutbildad och har stora ambitioner. Uisso och Peter har haft långa diskussioner och planer för hur de vill att det ska vara och de är överens om hur de ska få bukt med problemen. Bilarna är ofta en ”helig ko” och har man haft dålig planering på resandet så är det lätt att pengarna rinner ut i disselröken. Bl.a. ska varje person som har ett budgetansvar skriva en verksamhetsplan som ekonomerna kommer att bryta ner i en mycket detaljerad budget. En av de största posterna är resekontot som har lätt att springa iväg och helst i ett stift som är ytmässigt stort och allmänna kommunikationer saknas ute i byarna. Med karta och linjal blev stiftet lite grovt räknat: öst/väst ca 350 km och nord/syd ca 250 km. Ska man åka till församlingarna i stiftet så blir det snart många kilometer och då gäller det att ha en god reseplanering och samordning mellan avdelningarna på kontoret. Bokföringen sker ännu manuellt men Peter håller på att arbeta fram simuleringsmodeller för budgeten i Excel som sedan kan användas vid uppföljningen under kommande år. Uisso är ”eld och lågor” nu när vi arbetar fram nya rutiner och sen ser han nyttan av kontroll- och uppföljningssystemen som börjar få form. Om övriga på kontoret inte skulle vilja implementera förändringarna så man lyfta på hatten och gå vidare.

Marist Postulate of Africa

Vi har haft den äran och deltagit på en välkomstceremoni för nya noviser hos våra katolska grannar. De arbetar med att utbilda blivande bröder i trädgårdsskötsel och jordbruk. Gud har skänkt vissa människor med gröna fingrar men dessa bröder i denna munkorder har fått en extra portion av denna vara. Det var en upplevelse att få vara med när dessa unga män på ca

20 år bar fram var sin gåva som en symbol vad de ville med sina liv. De förklarade innebörden i gåvan och att de gav sina liv att tjäna Gud och människor.

Jonathan rörde sig världsvant och samtalade på engelska med ”bröderna” från Mexiko, Kongo och Kenya och med ”padres” från Belgien och Spanien. Han tyckte inte riktigt om när Peter försökte komma med i diskussionerna utan far och son fick föra sina egna konversationer på var sitt håll.

Dans och sång i sukumabyn

En grupp från Jakobstads församling var och besökte stiftet under lördag och söndag. På lördag eftermiddag var vi på besök i en sukumaförsamling. Biskop Bomani som själv tillhör sukumastammen hade ordnat att församlingen skulle sjunga och umgås med oss. Det blev inte bara körsång utan även sukumadans med trummor och visselpipor. Det är svårt att beskriva, man måste uppleva atmosfären, glädjen, människorna, sången ... Det var underbart att känna tillhörigheten, man är ett i Kristus oberoende av stam, språk, liten eller stor. Den Tanzaniska gästvänligheten har inga gränser och vi avslutade med en härlig måltid innan mörkret föll och vi var tvungna att åka.

6 timmar i kyrkan

I söndags var vi på gudstjänst i Imani-kyrkan inne i centrum. Klockan 10 började en vanlig gudstjänst med mycket körsång, vilket är en upplevelse i sig. Denna söndag var det lite extra festligt för att en affärsman hade skänkt ungdomskören en häftig musikanläggning och biskopen välsignade den. Här har alla musiken i kroppen och efter välsignelesakten tog biskop Bomani elbasen och började jamma till allas jubel. Oj, oj, oj vilket ös med biskopen i täten och alla körer var uppe och sjöng och dansade och församlingen jublade. Gästvänligheten och festen fortsatte med att vi blev bjudna på mat i kyrkan. Under gudstjänsten gjorde man en extra insamling för man ska ha fest för 1.000 söndagsskolebarn. Det kommer att gå åt mycket mat och läsk och allt kostar pengar. Här är man inte snål när man skänker till kyrkan, några affärsmän skänkte 50.000 shilling var, vilket motsvarar en vanlig månadslön, totalt fick man ihop närmare en miljon shilling (ca 1.000 euro). När klockan hade blivit fyra lämnade vi kyrkan. Att få vara med om en sådan här söndag var en härlig upplevelse, både för oss och för gruppen från Jakobstad.

Psalm 150 i Psaltaren beskriver lite vad vi fått uppleva i helgen.

Halleluja! Prisa Gud i hans helgedom, prisa honom i hans höga himmel.

Prisa honom för hans mäktiga gärningar, prisa honom för hans väldiga storhet.

Prisa honom med hornstötter, prisa honom med harpa och lyra,

prisa honom med tamburin och dans, prisa honom med strängospel och flöjt,

prisa honom med klingande cymbaler, prisa honom med jublande cymbaler.

Allt som lever och andas skall prisa Herren. Halleluja!

Avslutningsvis vill vi tacka för era förböner och vi önskar att ni fortsätter att komma ihåg oss. Skriv gärna några rader.

Hälsningar

Päivi, Peter, Jonathan och Saara